

PROJEKT ŠPECIALIZAČNÉHO ŠTUDIJNÉHO PROGRAMU

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM V ŠPECIALIZAČNOM ODBORE OTORINOLARYNGOLÓGIA

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

1. Otorinolaryngológia je špecializovaný odbor, ktorý sa zaoberá prevenciou, diagnostikou, rehabilitáciou a posudkovou činnosťou pre chorobách ucha, horných dýchacích orgánov, hltana, zmyslových orgánov sluchu a rovnováhy, čuchu a chuti, vrátane onkologických chorôb a podieľa sa na liečbe chorôb dutiny ústnej, pažeráka, tváre a krku, slinných žliaz, štítnej žľazy, maxilofaciálnej oblasti, bázy lebky a príblych štruktúr anatomických oblastí, vrátane detského veku..
2. Špecializačné štúdium trvá **minimálne** 5 rokov.
3. Špecializačné štúdium nadväzuje na vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v doktorskom študijnom programe v študijnom odbore všeobecné lekárstvo.

A. Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Položka 1

Rozsah teoretických vedomostí

1. Otológia

- Anatómia a fyziológia orgánov sluchu, patofyziológia sluchu, diagnostické a terapeutické princípy otorinolaryngológie, ladičkami, typu porúch sluchu a porucha reči podmienené poruchami sluchu, vyšetrenie sluchu audiometrom, nadprahové testy, tympanometria, slovná audiometria, vyšetrenie otoakustických emisií mozgových evokovaných potenciálov v sluchovej dráhe, diferenciácia porúch sluchu
- Rotačné a termické vyšetrenie vestibulárneho aparátu, elektronystamografia
- Zobrazovacie metódy, RTG vyšetrenie lebky, počítačová tomografia, magnetická rezonancia hlavy krku, angiografia karotického ríčišťa
- Princípa kochleárnej implantácie, zásady audioprotetiky, posudková činnosť pri poruche sluchu a rovnovážneho aparátu, infekčné ochorenia detského veku v oblasti otorinolaryngológie, akútne a chronické stredoušné zápaly, zápaly prínosových dutín a ochorení hltana a hrtana u detí, vrátane vrodených chýb patriacich do ORL
- Akútne a chronické stredoušné zápaly, nádory stredného ucha

2. rinológia

- Rinomanometria, akustická rinomanometria, olfaktórne testy, test na vyšetrenie ciliárnej funkcie, nazálne provokačné testy na alergiu, interpretácia základných RTG vyšetrení, CZT, MRI, digitálnej subtrakčnej angiografie a sonografie v diagnostike chorôb nosa a PND

- testy na dôkaz úniku likvoru
- posudzovanie porúch čuchu následkom úrazu nosa a prínosových dutín
- diagnostika a liečba zápalov, nádorov nosa a prínosových dutín

3. laryngológia

- choroby hlasového orgánu: zápal, nádory, traumy, a poruchy inervácie hrtana, choroby žliaz s vnútornou sekréciou, laryngektómia, vyšetovanie kvality rozsahu hlasu, princípy stroboskopie, gustometria, interpretácia zobrazových metód – RTG snímka krku, sonografia slinných žliaz, CT, MRI, digitálna subtrakčná angiografia
- posudzovanie stenóz horných dýchacích orgánov, trvalých následkov úrazu, interpretácia funkčných vyšetrení dýchacích orgánov
- chirurgia hrtana – endoskopická, parciálne resekcie, laryngektómia
- infekčné ochorenia detského veku v oblasti ORL. Diagnostika a liečba chorôb hltana a hrtana u detí, vrátane vrodených chýb patriacich do ORL

4. foniatria

- Fyziologický fonačný mechanizmus a odchýlky od neho, dysfónia, diagnostika, liečba, rehabilitácia, prevencia porúch interpersonálnej komunikácie spôsobenej poruchami hlasu, reči a sluchu

5. hraničné odbory

- symptomatické poruchy reči pri chorobách centrálného a periférneho nervového systému, hlavne poruchy symbolických funkcií : afázia, dysartria, dysfázia a iné, zásady chirurgickej liečby rázštepov podnebia

6. príslušné právne predpisy vzťahujúce sa na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti

Položka 2

Rozsah praktických zručností a skúseností

Oddiel 1

Minimálny počet zdravotných výkonov

1	A. z otológie	operácia	asistencia
1.1	Incízia othematómu, resekcia tumoru ušnice	5	
1.2	Exstirpácia polypu, cudzieho telesa zo zvukovodu	5	
1.3	Myringotómia /paracentéza/	10	
1.4	Transmyringická drenáž	10	
1.5	Myringoplastika	0	5
1.6	Atrotómia, mastoidektómia	0	5
1.7	Antrotómia, radikálna operácia na fantóme	5	
1.8	Tympanoplastika, stapedotómia	0	5
2.	B. z rinológie		
2.1	Exstirpácia tumoru vonkajšieho nosa	10	
2.2	Predná nosová tamponáda	10	
2.3	Zadná nosová tamponáda	5	
2.4	Kauterizácia krvácajúcej cievy v nosovej dutine	10	
2.5	Odstránenie polypu	5	
2.6	Repozícia zlomeniny	5	

2.7	Septoplastika	10	
2.8	Korektívna septorinoplastika	0	10
2.9	Endoskopia nosovej dutiny	20	
2.10	Turbinoplastika,mukotómia	10	
2.11	Supraturbinálna antrostómia	5	
2.12	Pansinusoperácia	5	
2.13	Dacryostómia	0	5
2.14	Parciálna resekcia maxily	0	2
3.	Laryngológia		
3.1	Povrchová anestézia hrtana	5	
3.2	Flexibilná laryngoskopia	5	
3.3	Direktná laryngoskopia	5	
3.4	Orotracheálna intubácia	10	
3.5	Laryngomikrochirurgia,exstirpácia polypov	5	
3.6	Excízia časti nádora na histologické vyšetrenie	5	
3.7	Chordektómia	0	2
3.8	Tracheotómia	5	10
3.9	Parciálna resekcia hrtana, laryngektómia	0	5
3.10	Laterofixácia, resekcia stenózy hrtana	0	2
3.11	Laterálna parotidektómia	0	2
3.12	Strumektómia, lobektómia, tyreoidektómia	0	2
3.13	Tonilektómia	50	
3.14	Abscestonzilektómia	0	5
3.15	Adenotómia	10	
3.16	Endoskopická adenotómia	10	
3.17	Zastavenie krvácania po tonzilektómii a adenotómii	5	
3.18	Frenulotómia, exstirpácia ranuly	2	
3.19	Transorálna exstirpácia tumoru dutiny ústnej a hltana	0	5
3.20	Uvulofaryngopalatoplastika	0	5
3.21	Exstirpácia kožného tumoru	10	
3.22	Ošetrovanie rany	10	
3.23	Exstirpácia krčnej cysty	0	5
3.24	Exstirpácia krčnej lymfatickej uzliny	5	
3.25	Disekcia krčných lymfatických uzlín	0	5
3.26	Direktná ezofagoskopia	5	

Oddiel 2

Nácvik techník komunikácie

- 1.Osobnostné predpoklady
- 2.Verbálna a neverbálna komunikácia
3. Asertívne zvládnutie konfliktov a náročných komunikačných partnerov

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium sa začína dňom zaradenia a podpisom zmluvy o zabezpečení špecializačného štúdia s JLF UK v Martine. Realizuje sa podľa zostaveného študijného plánu. Pozostáva z praktickej a teoretickej časti, pričom praktické vzdelávanie má prevahu.

Špecializačné štúdium sa ukončí špecializačnou skúškou pred komisiou, ktorej súčasťou je obhajoba písomnej práce.

e) **Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh**

Otorinolaryngológia – povinná odborná prax v trvaní 60 mesiacov, z toho

1.	Lôžkové oddelenie výučbového pracoviska vzdelávajúcej ustanovizne, vrátane detskej otorinolaryngológie	24 mesiacov
2.	Lôžkové a ambulantné oddelenie vlastného ORL pracoviska	27 mesiacov
3.	Všeobecná chirurgia	3 mesiace
4.	Neurochirurgia	1 mesiac
5.	Vnútorne lekárstvo	2 mesiace
6.	Maxilofaciálna chirurgia	1 mesiac
7.	Plastická chirurgia	1 mesiac
8.	Anesteziológia a intenzívna medicína	1 mesiac

Vzdelávacie aktivity vrátane teoretickej časti prípravy na vzdelávacej ustanovizni sa započítavajú do dĺžky povinnej odbornej praxe.

Zoznam povinnej a odporúčenej literatúry a periodík

Zoznam povinnej literatúry:

1. Hybašek I., Ušní nosní a krční lékařství, Galén, 1999
2. Klačanský I., Jakubíková J., Detská otorinolaryngológia, Osveta, 1992
3. Pichanič M., Klinická otoneurológia, Osveta, 1992
4. Černý J., Špeciálna chirurgia, chirurgia hlavy a krku 4, Osveta, 1995
5. Černý E., Betka J., Atlas chirurgie ucha, Victoria Publishing, 1996
6. Koval' J., Chirurgická liečba chronického stredoušného zápalu, USPO Bratislava, 1998
7. Profant M., a kol. , Otolaryngológia, ARM 333, 2000
8. Otolaryngology, Lippincott-Raven Publishers, Philadelphia, New York. Vol. 1-5, 2006
9. Myers, E.N., Operative Otolaryngology Head and Neck Surgery. W.B. Saunders Comp., Philadelphia, London, Toronto , 1997
10. Fisch, U., Tympanoplasty, Mastoidectomy and Stapes Surgery. Thieme Verlag, Stuttgart, 1994
11. Čalkovský, V., Hajtman,A. Vybrané kapitoly z otorinolaryngológie, Portál JLF - MEFANET . ISSN 1337-7396, 2015
12. Betka J., Černý E.,Atlas chirurgie hlavy a krku , Triton, 2015
13. Astl J.,Chirurgická léčba nemocí štítné žlázy, Maxdorf Jessenius ,2014

Zoznam odporúčanej literatúry :

1. Sičák M. a kol., Rinológia – choroby nosa a prínosových dutín, Kozák-Press, 2006
2. Stárek I., Nádory parafaryngu diagnostika a liečba, Tobiáš, 2006
3. Rous J., Klinická olfaktológia a gustológia, Vydavatelství UP v Olomouci, 1995

4. Brunner V., Bolest v orofaciální oblasti, Vydavatelství UP v Olomouci, 1999
5. Lejska V., Kompendium ORL dětského v věku, Grada, 1995
6. Stárek I. a kol., Choroby slinných žláz, Grada, 2000
7. Wotke J., Patologie orofaciální oblasti, Grada, 2001
8. Lukáš J., Diblík P., Voska P. a kol., Poranění obličeje z pohledu otorinolaryngologa, oftalmologa a maxilofaciálního chirurga, Grada 2001
9. Válka J. a kol., Korektivní operace nosu, Grada, 2003
10. Šuster M., Alergické choroby v otorinolaryngologii, Osveta, 1992
11. Sláma K., Sláma K., jr., Mikroskopická endonazální chirurgie, Grada 2002
12. Škeřík P., Otorinolaryngologie pro praktické lékaře, Scientia Medica, 1993
13. Mazánek J., Nádory orofaciální oblasti, Victoria Publishing, 1997
14. Skřivan J., Záněty středního ucha, Sluch a jeho poruchy, Hluchota, Triton 2000
15. Slaviček A., Operace hrtanu, Triton 2000
16. Bořík O., Nástín ušního, nosního a krčního lékařství, Institut pro další vzdělávání ve zdravotnictví Brno, 1996
17. Čada K., Šlapák I., Hoffmannová D., Bednaříková L., Základy otorinolaryngologie, Masarykova Univerzita, 1996
18. Šiřák M., Funkční endoskopická chirurgie prinosových dutín, Kozák-Press, 2001
19. Polcrová A., Bystrouň J., Základy alergologie v teorii a ORL praxi, Vydavatelství UP Olomouc, 1996
19. Doležal P., Korektivní septorinoplastika, Advert, 2001
20. Lejska V., Základy praktické audiologie a audiometrie, [Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně](#), 1994

Zoznam odporúčaných periodík :

- 1/ Otorinolaryngologie a foniatric
- 2/ Rhinology
- 3/ Laryngoscope